

ROZHODNUTIE RADY 2011/429/SZBP

z 18. júla 2011

o pozícii Európskej únie na Siedmej konferencii zmluvných štátov o preskúmaní Dohovoru o zákaze vývoja, výroby a hromadenia zásob bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní a ich zničení (BTWC)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 29,

keďže:

- (1) Európska rada 12. decembra 2003 prijala stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, ktorá je okrem iného zameraná aj na posilnenie Dohovoru o zákaze vývoja, výroby a hromadenia zásob bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní a ich zničení (BTWC), na pokračovanie v diskusii o overovaní BTWC, na podporu všeobecného a vnútroštátneho vykonávania BTWC, a to aj prostredníctvom trestnoprávnych predpisov, a na posilnenie dodržiavania tohto dohovoru.
- (2) Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov 28. apríla 2004 jednomyselne prijala rezolúciu č. 1540 (2004), v ktorej sa šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov označuje za hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Bezpečnostná rada OSN 27. apríla 2006 jednomyselne prijala rezolúciu č. 1673 (2006), aby zintenzívnila úsilie na podporu plného vykonávania rezolúcie č. 1540 (2004). Vykonávaním ustanovení týchto rezolúcií sa prispieva k vykonávaniu BTWC.
- (3) Bezpečnostná rada OSN 26. augusta 1988 prijala rezolúciu č. 620 (1988), v ktorej sa generálny tajomník okrem iného vyzýva, aby bezodkladne uskutočňoval vyšetrovanie podozrení z používania chemických a bakteriologických (biologických) alebo toxínových zbraní, ktoré predstavuje porušenie Ženevského protokolu z roku 1925. Valné zhromaždenie 8. septembra 2006 prijalo celosvetovú stratégiu Organizácie Spojených národov v oblasti boja proti terorizmu pripojenú k rezolúcii č. 60/288, v ktorej členské štáty generálneho tajomníka nabádajú, aby v záujme včasného a účinného vyšetrovania podozrenia z používania uvedených zbraní aktualizoval zoznam expertov a laboratórií, ako aj technické usmernenia a postupy, ktoré má generálny tajomník k dispozícii.
- (4) Na šiestej konferencii zmluvných štátov BTWC o preskúmaní sa rozhodlo o tom, že siedma konferencia o preskúmaní sa uskutoční v Ženeve najneskôr v roku 2011 a malo by sa na nej preskúmať fungovanie BTWC, pričom sa má prihliadať okrem iného aj na nový vedecký

a technický vývoj, ktorý je pre BTWC relevantný; pokrok zmluvných štátov BTWC (ďalej len „zmluvné štáty“) v plnení záväzkov vyplývajúcich z BTWC a pokrok v realizácii rozhodnutí a odporúčaní, na ktorých sa dohodlo na šiestej konferencii o preskúmaní.

- (5) Rada 27. februára 2006 prijala jednotnú akciu 2006/184/SZBP ⁽¹⁾ a 10. novembra 2008 Rada prijala jednotnú akciu 2008/858/SZBP ⁽²⁾. Obe jednotné akcie podporujú všeobecné uplatňovanie BTWC a jeho vykonávanie zmluvnými štátmi. Okrem toho jednotná akcia 2008/858/SZBP podporuje predkladanie vyhlásení o opatreniach na budovanie dôvery (CBM – Confidence Building Measures) a poskytuje podporu procesu BTWC v období medzi zasadnutiami.
- (6) Popri jednotnej akcii 2006/184/SZBP schválila Európska únia aj akčný plán EÚ o biologických a toxínových zbraniach, doplnkový k jednotnej akcii U na podporu BTWC ⁽³⁾ pre BTWC, v ktorom sa členské štáty zaviazali, že každoročne v apríli predložia OSN vyhlásenia CBM a generálnemu tajomníkovi OSN zoznamy príslušných expertov a laboratórií, ktoré uľahčia vyšetrovanie domnelého použitia (chemických) biologických a toxínových zbraní.
- (7) Vzhľadom na blížiacu sa siedmu konferenciu o preskúmaní BTWC, ktorá sa bude konať 5. až 22. decembra 2011, je vhodné pozíciu Európskej únie aktualizovať,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Cieľmi Únie na siedmej konferencii zmluvných štátov o preskúmaní Dohovoru o zákaze vývoja, výroby a hromadenia zásob bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní a ich zničení (BTWC) je preskúmať uplatňovanie BTWC v praxi a možnosti jeho ďalšieho posilnenia.

Na dosiahnutie týchto cieľov Únia predloží konkrétne návrhy na siedmej konferencii o preskúmaní, ktorá sa uskutoční od 5. do 22. decembra 2011.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 65, 7.3.2006, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 302, 13.11.2008, s. 29.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 57, 9.3.2006, s. 1.

Článok 2

Na siedmej konferencii o preskúmaní Únia pracuje najmä na zabezpečení toho, aby sa zmluvné štáty BTWC (ďalej len „zmluvné štáty“) zaoberali týmito prioritami:

- a) budovanie dôvery v dodržiavanie BTWC;
- b) podpora jeho vnútroštátneho uplatňovania a
- c) podpora jeho všeobecného uplatňovania.

Článok 3

V záujme splnenia cieľov uvedených v článku 1 a priorit uvedených v článku 2 Únia:

- a) na siedmej konferencii o preskúmaní prispeje k plnému preskúmaniu fungovania BTWC vrátane plnenia záväzkov, ktoré zmluvným štátom z neho vyplývajú;
- b) podporí ďalší vecný postup v období medzi siedmou a ôsmou konferenciou o preskúmaní a určí osobitné oblasti, v ktorých sa má v rámci tohto postupu dosiahnuť ďalší pokrok, a zlepšené postupy, ako ho dosiahnuť;
- c) podporí ôsmu konferenciu o preskúmaní, ktorá sa má uskutočniť najneskôr v roku 2016;
- d) pomôže na základe rámca zriadeného predchádzajúcimi konferenciami budovať konsenzus pre úspešný výsledok siedmej konferencie o preskúmaní a podporí okrem iného konkrétne tieto kľúčové otázky:
 - i) úsilie o určenie a posilnenie účinných mechanizmov na budovanie dôvery v dodržiavanie pravidiel v rámci BTWC;
 - ii) zmluvné štáty by mali byť schopné preukázať, že pravidlá dodržiavajú, prostredníctvom výmeny informácií a posilnenia transparentnosti, pokiaľ ide o ich spôsobilosti a činnosti týkajúce sa vykonávania a zábery, pokiaľ ide o dodržiavanie. Toto sa môže dosiahnuť prostredníctvom vyhlásení, konzultácií a činností na mieste, ktoré predstavujú rastúce úrovne transparentnosti a kontroly, ale aj prostredníctvom výmeny informácií a preskúmania v období medzi zasadnutiami. Zatiaľ čo EÚ uznáva, že v súčasnosti neexistuje konsenzus o overovaní, ktoré je naďalej ústredným prvkom úplného a účinného režimu odzbrojenia a nešírenia, Únia chce vyvinúť úsilie o stanovenie riešení, prostredníctvom ktorých by sa mohli dosiahnuť podobné ciele;

- iii) úplné dodržiavanie záväzkov BTWC a jeho účinné vykonávanie všetkými zmluvnými štátmi; podpora a prípadné posilnenie vnútroštátnych vykonávacích opatrení vrátane trestnoprávných predpisov a kontrola nad patogénnymi organizmami a toxínmi v rámci BTWC, okrem iného aj zvýšením kapacity jednotky Úradu OSN pre otázky odzbrojenia na podporu vykonávania (ďalej len „ISU“) na podporu vnútroštátneho vykonávania, a zaradenie tejto témy medzi témy na obdobie medzi zasadnutiami. Zvážiť by sa mohli ďalšie činnosti a rozhodnutia, ktoré by sa mali zrealizovať, pokiaľ ide o prostriedky na zlepšenie vnútroštátneho vykonávania. Únia v tejto súvislosti podporí rokovania o možných riešeniach, najmä v oblastiach vnútroštátnych právnych predpisov, koordinácie medzi vnútroštátnymi zainteresovanými stranami a regionálnej a subregionálnej spolupráce, ako aj to, aby sa vhodné normy riadenia v oblasti biologickej bezpečnosti a biologickej ochrany vzťahovali na inštitúcie zaoberajúce sa vedou o živej prírode;
- iv) všeobecné dodržiavanie BTWC všetkými zmluvnými štátmi vrátane výzvy pre všetky štáty, ktoré nie sú stranami BTWC, aby k nemu bezodkladne pristúpili a právne sa zaviazali k odzbrojeniu a nešíreniu biologických a toxínových zbraní; do pristúpenia týchto štátov k BTWC podpora týmto štátom v tom, aby sa ako pozorovatelia zúčastňovali na zasadnutiach zmluvných štátov BTWC a dobrovoľne vykonávali jeho ustanovenia. Úsilie o vyhlásenie zákazu biologických a toxínových zbraní ako všeobecne záväzného pravidla medzinárodného práva, a to aj prostredníctvom všeobecného uplatňovania BTWC, a preto treba odporučiť prijatie akčného plánu pre všeobecné uplatňovanie, ktorý bude koordinovať ISU a ktorý sa zhodnotí na osobitných stretnutiach počas období medzi zasadnutiami;
- v) úsilie o posilnenie transparentnosti a vybudovanie dôvery v dodržiavanie zahŕňajúce aj mechanizmus opatrení na budovanie dôvery (CBM). Únia chce pracovať na zlepšení tohto mechanizmu prostredníctvom stanovenia opatrení na zvýšenie účasti, kvality a komplexnosti mechanizmu CBM;
- vi) zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o spoluprácu a pomoc v súvislosti s článkom X BTWC, a to pri zohľadnení práce a odborných znalostí iných medzinárodných organizácií. Únia bude naďalej podporovať konkrétne vykonávanie článku X BTWC prostredníctvom svojich rôznych programov pomoci, pričom chce pokračovať vo vytváraní všeobecného porozumenia, ktoré tvorí základ pre účinné opatrenia týkajúce sa spolupráce na mierové účely v rámci BTWC. Mohlo by sa uvažovať nad ďalšími činnosťami a rozhodnutiami prijatými na zlepšenie medzinárodnej spolupráce, pomoci a výmeny v oblasti biológie a technológií na mierové účely, na podporu budovania kapacít v oblasti dohľadu nad chorobami, zisťovania, diagnostiky a izolácie infekčných chorôb;

- vii) posilnenie mechanizmu generálneho tajomníka OSN na vyšetrovanie domnelého použitia biologických a toxínových zbraní. Mohli by sa zväziť ďalšie činnosti a prijať rozhodnutia, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci a koordináciu v kontexte článku VII BTWC s relevantnými organizáciami na požiadanie ktoréhokoľvek zmluvného štátu v prípade podozrenia z použitia biologických a toxínových zbraní vrátane zlepšenia vnútroštátnych spôsobilostí pre dohľad nad chorobami, ich zisťovanie a diagnostiku a systémy verejného zdravotníctva. Práca, ktorá sa vykonala samostatne s cieľom posilniť mechanizmus generálneho tajomníka OSN na vyšetrovanie domnelého použitia biologických a toxínových zbraní, môže byť nepriamo ďalej nápomocná pri posilňovaní článkov VI a VII BTWC;
- viii) podpora procesu častejších posúdení relevantného vedeckého a technického vývoja, ktorý môže mať vplyv na BTWC, ako je napríklad zvyšujúca sa konvergencia medzi chémiou a biológiou a rýchlo sa rozvíjajúce oblasti syntetickej biológie a nanotechnológie;
- ix) dodržiavanie záväzkov vyplývajúcich z rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004) a č. 1673 (2006), najmä odstránenie rizika získania alebo použitia biologických a toxínových zbraní na teroristické účely vrátane možného prístupu teroristov k materiálom, vybaveniu a poznatkom, ktoré by sa mohli použiť pri vývoji a výrobe biologických a toxínových zbraní;
- x) programy globálneho partnerstva G8 zamerané na podporu odzbrojenia, kontroly a bezpečnosti citlivých materiálov, zariadení a odborných poznatkov;
- xi) zváženie ďalších činností a rozhodnutí na základe práce podniknutej v rámci postupu medzi zasadnutiami v období rokov 2007 – 2010 a úsilie o diskusiu a podporu spoločného porozumenia a účinných činností na prijatie potrebných vnútroštátnych opatrení s cieľom dodržiavať zákaz stanovený v BTWC.
- Podrobné a konkrétne návrhy úprav CBM vychádzajú zo správ z workshopov v rámci Ženevského fóra,
- podpory zostavovania informácií poskytnutých vo formulároch CBM. Na dosiahnutie tohto cieľa by Únia podporovala ISU, aby zohrávala dôležitejšiu úlohu pri podpore národných kontaktných miest a vnútroštátnych orgánov zodpovedných za zabezpečovanie dodržiavania. Súčasťou tejto podpory by mohli byť prvky ako referenčná knižnica, funkcia helpdesku, poskytovanie formulárov CBM vo viacerých jazykoch, zavedenie elektronického formátu, a uskutočnenie regionálnych seminárov pre národné kontaktné miesta,
 - zavedenia podnetov pre predkladanie CBM, ako napríklad začlenením podrobností o informáciách súvisiacich s článkom X BTWC do mechanizmu CBM (použiť súčasný formulár D alebo vytvoriť nový);
- iii) zvýšenie relevantnosti a ucelenosti formulárov CBM prostredníctvom:
- odkazu na všetky relevantné články BTWC, a to s osobitným zreteľom na potrebu dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi poskytovaním užitočných informácií a úsilím potrebným na ich získanie. Má sa tým zabrániť zvýšeniu zložitosti a nadmernej náročnosti, čo by mohlo odradiť od účasti,
 - úpravy opatrení na budovanie dôvery prípadným dvojfázovým prístupom, čo by viedlo k novým úpravám postupu medzi zasadnutiami, ktoré by bolo potrebné ďalej preskúmať;
- b) opatrenia týkajúce sa mechanizmu generálneho tajomníka OSN na vyšetrovanie domnelého použitia biologických a toxínových zbraní; opätovným potvrdením, že zmluvné štáty potrebujú zabezpečiť účinnosť ustanovení mechanizmu a na tento účel prijať praktické opatrenia, ako je napríklad podpora programov odbornej prípravy a vypracovanie analytického laboratórneho systému.

Článok 4

Únia v záujme posilnenia dodržiavania BTWC podporí:

- a) opatrenia súvisiace s vyhláseniami o CBM:
- i) preskúmanie výročných vyhlásení o CBM ako pravidelného nástroja národných vyhlásení o vykonávaní a dodržiavaní a ich ďalšie rozvíjanie s prihliadnutím na tento cieľ;
- ii) zvýšenie kvality vyhlásení o CBM prostredníctvom:
- maximálneho možného zníženia zložitosti formulárov CBM a odstránenia novej nejednoznačnosti.

Článok 5

Únia popri cieľoch ustanovených v článku 1 a priorit ustanovených v článku 2 podporuje posilnenie úlohy ISU. Únia podporí najmä:

- a) predĺženie mandátu ISU o ďalšie obdobie piatich rokov;
- b) začlenenie ďalších činností do mandátu ISU, a to:
- i) zriadenie komunikačnej a informačnej platformy o politických, vedeckých a ďalších činnostiach súvisiacich s BTWC (zriadenie „referenčnej knižnice“/elektronickej databázy na zvyšovanie povedomia medzi zmluvnými štátmi, akademickou obcou a priemyslom);

- ii) udržiavanie kontaktov a výmena informácií s inými relevantnými medzinárodnými organizáciami;
 - iii) ďalšie posilnenie vnútroštátneho vykonávania BTWC uľahčením výmeny informácií a poradenstva v súvislosti s vnútroštátnym vykonávaním;
 - iv) ďalšia podpora CBM prostredníctvom účasti na procese preskúmania vyhlásení o CBM. Na základe informácií poskytnutých prostredníctvom revidovaných opatrení na budovanie dôvery by sa ISU mohla poveriť zhrnutím informácií súvisiacich s článkom X BTWC do databázy online;
 - v) vytvorenie systému na preskúmanie vedeckého a technického vývoja a jeho vplyvu na BTWC;
 - vi) vypracovanie akčného plánu pre všeobecné uplatňovanie;
- c) vhodné zvýšenie súčasného počtu zamestnancov ISU, aby sa umožnilo ISU vykonávať činnosti uvedené v písmene b).

Článok 6

V záujme podpory preskúmania a posilnenia procesu v období medzi zasadnutiami Únia konkrétne:

- a) podporí témy pre nový proces medzi zasadnutiami, a to buď ako témy v období medzi zasadnutiami, alebo prostredníctvom osobitných pracovných skupín, pričom ide o tieto témy:
 - i) vnútroštátne vykonávanie;
 - ii) všeobecné uplatňovanie;
 - iii) ďalšia práca na CBM v období po konferencii o preskúmaní;
 - iv) pomoc a spolupráca podľa článkov VII a X BTWC vrátane identifikácie požiadaviek pre pomoc pri vytváraní a prijímaní vhodných regulačných rámcov (s prvoradým zacielením na biologickú bezpečnosť a biologickú ochranu);
 - v) vývoj vo vede a technike;
- b) podporí proces častejších posúdení relevantného vedeckého a technického vývoja. ISU by mohla zohrávať úlohu na základe svojho obnoveného mandátu. Popri podrobných diskusiách v rámci procesu medzi zasadnutiami by zmluvné štáty mohli rozhodnúť aj o alternatívnych spôsoboch diskusie o otázkach vedy a techniky (napr. vytvoriť nové

pracovné skupiny, zaradiť do programu zasadnutí zmluvných štátov bod o vede a technike, zriadiť poradnú komisiu alebo vytvoriť otvorené vedecké a technické fórum);

- c) podporí rozvoj národných regulačných rámcov, najmä pokiaľ ide o biologickú bezpečnosť a biologickú ochranu. Prijatie vhodných noriem riadenia v oblasti biologickej bezpečnosti a biologickej ochrany pre laboratória a priemysel, ktoré však v žiadnom prípade nie sú náhradou za režim dodržiavania, môže zmluvným štátom z dlhodobého hľadiska pomôcť pri plnení záväzkov, ktoré im z BTWC vyplývajú. Takéto normy kvality by sa mohli popri iných opatreniach osvedčiť ako užitočný nástroj na prispievanie k budúcemu zlepšenému režimu dodržiavania. Diskusie o tomto postupe, napr. s relevantným priemyselným odvetvím, by mohli byť súčasťou nového postupu medzi zasadnutiami;
- d) podporí posilnenie procesu v období medzi zasadnutiami v jeho rozhodovacej stránke preskúmaním škály možností vrátane tej možnosti, že sa záverečná správa zo zasadnutí zmluvných štátov stane záväznou, odsúhlasia sa plány a zväžia sa možnosti pracovných skupín, pokiaľ ide o konkrétne otázky, akčné plány alebo odporúčania.

Článok 7

V záujme podpory všeobecného uplatňovania Únia:

- a) konkrétnymi krokmi a činnosťami podporí prijatie akčného plánu pre všeobecné uplatňovanie, ktorý bude riadiť ISU. Súčasťou akčného plánu by mohli byť činnosti ako osvetové podujatia, spoločné demarše, preklady relevantných dokumentov, podnety, ako napríklad výmena informácií o ponukách pomoci, či návštevy s cieľom dokončiť predkladanie prvých CBM. Tento akčný plán by sa posúdil a prípadne upravil na každom zasadnutí zmluvných štátov;
- b) podporí organizáciu osobitných stretnutí alebo zasadnutí pracovných skupín o všeobecnom uplatňovaní počas obdobia medzi zasadnutiami v záujme koordinácie osvetových činností medzi rôznymi aktérmi, ako aj plánovanie regionálnych činností.

Článok 8

Európska únia na siedmej konferencii o preskúmaní vyvinie úsilie na podporu preskúmania vykonávania článku X BTWC. Preskúmanie sa zacieli na:

- a) spôsob ako revíziou formulára D alebo vytvorením nového formulára začleniť informácie týkajúce sa pomoci v CBM, aby si tak zmluvné štáty mohli vymieňať informácie o činnostiach týkajúcich sa spolupráce a pomoci;
- b) poverenie ISU úlohou zhrnúť informácie súvisiace s článkom X BTWC do databázy online, ktorá by mohla byť umiestnená na webovej stránke v časti s obmedzeným prístupom.

Článok 9

Medzi opatrenia, ktoré Únia podnikne na účely uvedené v článkoch 1 až 8, patria:

- a) na základe pozície uvedenej v článkoch 1 až 8 návrhy Únie týkajúce sa špecifických, praktických a uskutočniteľných mechanizmov na účinné zlepšenie vykonávania BTWC, ktoré sa predložia na zváženie zmluvným štátom na siedmej konferencii o preskúmaní;
- b) demarše vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo delegácie Únie;

- c) vyhlásenia vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku alebo delegácie Únie v OSN vydané pred siedmou konferenciou o preskúmaní a počas nej.

Článok 10

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 18. júla 2011

Za Radu
predsedníčka
C. ASHTON